

ROMÂNII ÎN ARHIVELE STRĂINE

vol.I

GH. BUZATU

TIPO MOLDOVA

GH. BUZATU
STELA CHEPTEA MARUSIA CÎRSTEA

Românii în arhivele străine
Studii și documente

Vol. I

Coperta: *Cristian Almășanu*

Coordonator Colecție: Gh. Buzatu,

Membru Corespondent al Academiei Oamenilor de Știință din România

Consilier științific:

Prof. univ. dr. Cătălin Bordeianu

Redactor: *Aurel Ștefanachi*

© Tipo Moldova

Editura Tipo Moldova este acreditată de Consiliul Național al
Cercetării Științifice din Învățământul Superior (C.N.C.S.I.S.)

Ediție anastatică

Iași, 2010

Tipo Moldova,

E-mail: office@tipomoldova.ro

**GH. BUZATU
STELA CHEPTEA MARUSIA CÎRSTEA**

**Românii în arhivele străine
Studii și documente**

Vol. I

TIPO MOLDOVA

ÎN MEMORIA COLEGILOR

Conf. Univ. Dr. VASILE NEAMȚU
(1928-2005)

și

Prof. Univ. Dr. VASILE CRISTIAN
(1936-2006),

MINUNAȚI PRIETENI ȘI EXCELENȚI ISTORICI

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE.....	7
ABREVIERI	9
CAPITOLUL I DE LA ROMÂNIA MARE LA ROMÂNIA ÎNROBITĂ (1918 - 1944/1945).....	11
CAPITOLUL II MAREȘALUL ANTONESCU L-A „TRĂDAT” PE HITLER?	119
CAPITOLUL III ROMÂNIA PE „MASA DE OPERAȚIE”: MOSCOVA - YALTA (1944-1945).....	211
CAPITOLUL IV YALTA ȘI ROMÂNIA: MITURI ȘI REALITĂȚI..	267
CAPITOLUL V W. S. CHURCHILL ȘI PROBLEMELE ROMÂNIEI, 1944-1945	281
CAPITOLUL VI ROMÂNIA ÎN GEOPOLITICA KOMINTERNULUI ȘI KOMINFORMULUI.....	289
CAPITOLUL VII ÎN SPATELE „CORTINEI DE FIER”: ROMÂNIA SUB PUMNUL DE FIER AL LUI I. V. STALIN (1944-1953).....	325

CUVÂNT ÎNAINTE

Cu totul recent, în colaborare cu profesorii **Stela** și **Gheorghe Acatrinei**, am publicat volumul *Românii din arhive*, în colecția *Românii în istoria universală* (București, Editura Mica Valahie, 2008, 525 p.). Dacă atunci am fost preocupați de editarea în exclusivitate a surselor privind istoria românilor în veacul XX descoperite în **arhivele interne**, de această dată, după cum am menționat atunci, avem în atenție valorificarea cu predilecție a documentelor provenind din **arhivele străine**, în speță din S.U.A., Marea Britanie, Franța, Germania și Federația Rusă. Am rămas conștienți interesului pentru secolul trecut, problemele mari ce se impun din materialele selectate privind în speță rolul și locul României în desfășurarea conflictelor mondiale din 1914-1918 și 1939-1945, originile Războiului Rece, influența petrolului în desfășurările politico-diplomatice și militare, guvernarea Ion Antonescu, lovitura de stat de la 23 august 1944 – premisele și consecințele ei, cel mai adesea dezastruoase și pe termen lung, România și Marile Puteri în răstimpul 1918-1945 și, în sfârșit, stalinizarea României după 1944-1945. Unele dintre materiale, se înțelege, au asigurat temeiul cercetărilor noastre precedente, concretizate în monografiile și sintezele, incluse, cele mai multe, în colecția *Românii în istoria universală*, fondată de noi în 1988 și care, cu acești *Români din arhivele* străine, a ajuns, iată la volumele 133-134.

Nu putem încheia, fără a exprima calde mulțumiri și recunoștință tuturor celor care (instituții și persoane) au sprijinit și încurajat de-a lungul anilor investigațiile noastre, precum și valorificarea promptă a rezultatelor. În cazul de față, cele mai alese mulțumiri și recunoștință datorăm Domnului **Aurel Ștefanachi**, Directorul prestigioasei Case Editoriale **Moldova** din Iași, sub egida căreia am avut prilejul să tipărim mai multe volume, dar în rândul întâi *România cu și fără Antonescu*, care s-a bucurat de două ediții (1991, 1998).

Iar **Cititorului** nostru – ce altceva i-am putea ura? – sincere felicitări pentru alegerea făcută și numai succese în activitate.

Iași, 30 august 2008

Gh. Buzatu

ROMÂNII ÎN ARHIVELE STRĂINE

vol.II

GH. BUZATU

TIPO MOLDOVA

GH. BUZATU
STELA CHEPTEA MARUSIA CÎRSTEA

Românii în arhivele străine
Studii și documente

Vol. II

Coperta: *Cristian Almășanu*

Coordonator Colecție: Gh. Buzatu,
Membru Corespondent al Academiei Oamenilor de Știință din România

Consilier științific:
Prof. univ. dr. Cătălin Bordeianu

Redactor: *Aurel Ștefanachi*

© Tipo Moldova

Editura Tipo Moldova este acreditată de Consiliul Național al
Cercetării Științifice din Învățământul Superior (C.N.C.S.I.S.)

Editie anastatica

Iași, 2010

Tipo Moldova,
E-mail: office@tipomoldova.ro

**GH. BUZATU
STELA CHEPTEA MARUSIA CÎRSTEA**

Românii în arhivele străine
Studii și documente

Vol. II

TIPO MOLDOVA

ÎN MEMORIA COLEGILOR

Conf. Univ. Dr. VASILE NEAMȚU
(1928-2005)

și

Prof. Univ. Dr. VASILE CRISTIAN
(1936-2006),

MINUNAȚI PRIETENI ȘI EXCELENȚI ISTORICI

CUPRINS

CAPITOLUL VIII ACTUL DE LA 23 AUGUST - REPETABILA POVARĂ	7
ANEXE (1-215)	71